

Pretul

pentru Sibiu pe 1 anu întregu
7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusa
la casa cu 1 fl. mai multu pe
anu; — trimisu cu post'a in
lăuntrul monarhiei pe 1 anu
întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. —
In străinatate pe 1 anu 10 fl. seu
22 franci, pe 6 luni 5 fl. seu 11
franci. — Numeri singuratici se
dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIUL

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anul V.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie seu linia, cu
litere merunte garmondu, la prim'a
publicare câte 7 cr., la a don'a si
a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste
aceea 30 cr. de timbru la tesau-
rulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face
in modulu celu mai usioru prin
asemnatiunile postei statului, a-
dressate de a dreptulu la Redacti-
nea Diariului

„Observatoriul“ in Sibiu.

Nr. 66.

Sibiu, Sambata 21/2 Septembrie.

1882.

Desiu, 29 Augustu st. n.

(Coresp. particul. a „Observatoriului“.)

(Dela adunarea gen. a Asociatiunei
transilvane). Eri s'au tinutu două sedintie,
un'a dela 9¹/₂ ore până la 1 si alt'a dela 4 până
la 7 ore ser'a. Dupa deschiderea sedintiei a 2-a
presidiulu dete lectura la siese telegrame de felicitare
si dorintia pentru succesu fericitu in lucrarile
Asociatiunei. Celu de antaiu telegramu compusu
in termini caldurosi fu alu escelentiei sale Dnului
archiepiscopu si mitropolitu Mironu Romanulu, dupa
care urmara celelalte dela Naseudu, Simleu, Tusnadu
dela cinci oșpeti de bai brăsoveni si sibieni, apoi
doue dela Brasiovu, in cafe se cere totuodata, că
loculu de adunare pentru a 1883 se fia acceptatu
Brasiovulu.

Comisiunile fiindu gat'a cu lucrarile lor, s'au
si pusu tôte la ordinea dilei incependu cu ceea ce
avuse a examină petitiuni, proiecte sau propuneri
diverse, multu puțin motivat. Ar tinea prea
multu la loculu acesta a le specifică pe tôte, ob-
servam in se, că unele sunt de unu mare interesu
publicu, prin urmare că ar' fi bine, că chiaru si
actulu respectivu se fia publicatu in organulu Asocia-
tiunei „Transilvani'a“, pentru-că se ajunga la
cunoscinti'a membrilor ei si prin aceia la pu-
bliculu întregu. Asia este de ex. între altele ca-
talogulu scosu din actele de pe 21 de ani alu
toturor tinerilor ajutati cu burse si cu alte sub-
ventiuni banesci din veniturile Asociatiunei, care
tôte facu pe 21 de ani 38.493 fl. v. a. impartiti
la 393 tineri si anume că burse regulate 29.582
fl., că ajutôrie extraordinarie 3400 fl., la invetiacei
si sodali dela professiuni diverse 1910 fl., că premie
literarie 601 fl. Noi in se amu sci se mai numimu
inca si alte folôse positive, reali de cea mai mare
importantia produse de acêsta institutiune romanêca;
vom mai numi in se numai două: minunat'a ocaziune
ce dă ea membrilor sei că societate ambulanta,
de a se cunôsce si a'si incaldi ânimele, folosu pe
care alte popôra ilu cumpanescu cu miliône, pentru
că petrunde până si in viêti'a interna a familiilor;
apoi cele două espositiuni. Êta că ajunseram
că „catrintia“ romanêca se fia inaltia la rangulu

de moda in Vien'a si chiaru in Budapest'a si că
o dama de positiune sociala superioara magiara, des-
cendentă din o familia aristocratica transilvana din
cele mai vechi in acestu comitatu, se'si faca de
problema a sa, de a cultivă cu totuadinsulu mai
multe parti din portulu femeiloru romane si a le
recomandă altoru dame de positiunea sa, a se si
pune la lucru alaturea cu romanele nôstre.

Suplic'a unui june de altumentrea din cei mai
buni pentru o bursa de 500 fl. spre a se prepară
pentru carier'a diplomatiei, a provocatu lungi
discussiuni, din care speram că insusi petentele va
cunôsce, că asociatiunea depeandu'i acea bursa,
l'au aparatu de o adeverata nefericire. Aici ne
aducem aminte, că chiaru magnati proprietari de
mosii intinse, numai cu mare greutate castiga per-
missiunea de a'si introduce pe unii fii ai lor in
asia numit'a academia orientala. Carier'a diplo-
matica presupune din capulu loculu avuti consi-
derabili parintesci, totuodata si protectiuni
mari...

Regularea si votarea budgetulu a datu multu
de lucru, si in proiectulu adusu de comitetu se
facura câteva schimbări essentiali; dara mai antaiu
se decise, că contabilitatea asociatiunei se nu se
mai inchiaie că până acilea, dintr'o adunare până
in alt'a, ci dupa anulu solariu, precum este
la statu si la tôte contabilitatile publice. Acêsta
reforma se si incepù de acuma, si asia budgetulu
se votă pe 16 luni, adeca din 1 Septembrie 1882
până in 31 Decembre 1883, era pe acestu periodu
se votă in 17 sau 18 positiuni o suma de preste
6300 fl. v. a., precum se va vedea din conspectulu
întregu alu budgetulu ce se va publică in Nrii din
Septembrie ai „Transilvaniei“.

In cătu pentru fondulu Asociatiunei s'a decisu,
că cu ¹/₄ parte din acela se se cumpere in Sibiu o
casa, care pe langa ce va dá Asociatiunei localitati
mai largi, se aduca si venitu curatu, celu puțin
pe cătu aducu obligatiunile de statu. Comitetulu
este insarcinatu a caută si cumpară o casa până
la pretulu de 20 mii fl. in o parte mai sanetôsa
a cetatiei si in vreo strada mai larga si mai démna
de scopulu pentru care se cumpara. Asociatiunea
romana din Bucovin'a si-au cumparatu inainte cu

3 ani o casa prea buna si frumoșă. Nu eră demnu
de poporulu romanescu din Transilvani'a, că acestu
institutu se mai remana strimtoratu într'unu localu
numai cu două chilii inchiriate cu 100 de fl.
pe anu, buna-ôra că o lucratoria de meserias
saraci. Sciinti'a si literatur'a fuge pe cătu pôte
de strimtori; ele ceru aeru liberu, spatiu largu,
nu inchisori că ale celoru condamnati.

Pentru cei ce aspira la burse, premittemu că
s'au votatu mai multe, in se totu mici, numai 1 de
300 fl. S'au destinatu 800 fl. pentru ajutorarea unoru
scôle situate in tînuturi si de altumentrea periclitat
fôrte tare de a fi inchise si apoi transformate; era
in cătu pentru burse de facultati s'a disu, că cei
mai multi studenti ajutati de acêsta asociatiune
punendu'si frundie 'n budie, s'au dusu p'aci incolo
si n'au mai voitu se scia nimicu de ea, era de
alta parte junimei romanesci dela scôle, ii vinu in
ajutoriu mai multe fundatiuni generôse, pe care i
le-au aruncatu in sinu providenti'a prin mai multi
barbati si femei, a caroru memoria se fia sempiterna,
precum: dela Blasiu, dela Sibiu, din fundatiunea
Gosdu, dela Brasiovu, Naseudu, Oradea, Aradu,
Lugosiu, Temisiôr'a, Caransebesiu preste 100 burse,
apoi se tinu in seminarie câteva sute de teologi,
pe airea si pedagogi, se mai dau alte câteva sute de
burse in bani, era alte ajutôrie in pâne, că în
Oradea si in Blasiu (preste 200?); pe an. viitoru
numai din fundatiunea nemuritoriului Gosdu se in-
partu in burse mai mici si mai mari până câte
500 fl. la studenti romani de religiunea gr. orient.
6800 fl.! Scimu că tôte acestea fonduri si ajutôrie
escelente nu stempera setea nici la ¹/₄ parte din
tinerimea studiôsa; dara pe candu erau unicele
fonduri ale Blasiului si acelea mici si alu lui Sim.
Ramontiai, ce faceau tinerii cei buni? Daca voimu
stipendie mai multe, se muncimu barbatesce si se
ne inmultimu fondurile, dara se nu fimu avari
(sgârciti) in cele absolutu necesare si risipitori la
cumparatu de teritie.

Loculu adunarei pe 1883 fu defiptu Brasiovulu,
era dio'a deschiderei este auctorisatu comitetulu a
o defige. Brasiovenii aflara rivali vigorosi in Gher-
lenii, carii venisera la adunare si cari nu uitasera
de telegramulu unoru brasioveni adressatu adunarei

Foisiôr'a „Observatoriului“.

Din scrierile lui Ioanu Eliadu Radulescu.

(Urmare.)

Anecdote.

Tiganulu într'o di si-a luat magariulu si o plecă
si elu la lemne. Nu'i placu tufa, nu tufanulu, nu cerulu,
nu mestecanulu, cu unu cuventu, nici unu lemnu ce aru
fi pututu duce animalulu seu. Tiganulu caută unu ste-
jaru secularu.

Strabate crângulu, perde timpulu, se afunda in
padure, si se duce, duce până ce vede unu stejaru
mare pe marginea unei ripe: eră copaciuulu dupa poft'a
âniei lui.

Asta e ce cautu, isi dise omulu cu animalulu
micu si cu proiectele mari. De'lu oi taia de ici, cade
la vale de ripa; de lu oi taia de dincoci, dau eu de ripa.
Stai, că sci eu ce se facu. A se mi'ti legu o
funie cu unu capatu de vârfulu copaciuului, si cu altulu
de gâtulu magarului, si eu se taiu dela sanătôs'a. Apoi
candă a fi se cada copaciuulu, andoi magarulu meu se
mi'lu traga la densulu, si se mi'lu aduca cătu-i de lungu
si de latu josu la pamentu, numai bunu de incarcatu.

Cum cugetă si vorbî, asia si facu, si se puse apoi
napruulu pe taiatu. Anevoie nu e de a strica sau de
a distruge; anevoie este de a plantă, de a lasă a
cresce unu arbure.*) Resună vaile si crângurile vecine
de loviturile repetate ale securii. Copaciuulu incepù in
fine a trosni si a se legănă; incepù firesce a se in-
clină si cătra vale. Funi'a prin urmare se intinde cu
cătu vârfulu se inclină mai multu. Nu trecu multu si
într'o clipa bietulu animalu fû sugrumatu si aridicatu

*) Intrebati pe toti căti nu isi au petrecutu viêti'a
de cătu in intrige si cabale, si cari pentru că au totu
stricatu, trecu in ochii tuturor netotiloru de ômeni cu
minte mare.

in aeru, intocmai că o pétra invertita in prascie de
unu bratiu viguros; par' că ar' fi sburatu magarulu
si nu alta; era mai vortosu candu peste capu ajunse
de cealalta parte, peste capu se deripă si mai rapede
sau se repedi că unu erete inainte mergatoru din pre-
una cu stejariulu in fundulu ripei.

Tiganulu remase cu mânilu incrucisiate, cu ochii
sgăiti si cu gur'a cascata, crucindu-se de mirare.

— Fiu! fiu! fiu! minunea ta sante Drandavelo
cu cioculu de arama! (Felulu acesta de ômeni, adica
Sarsailii nostri, n'au nici o religie, nici santu, nici
Dumnedieu, si daca isi alegu si ei câte unulu, alu lor
cauta se fia cu cioculu de arama). — Minunea ta
Nanio! uite colo! vediuu si magariu sburandu! — se
crucea tiganulu si mai tare fluierandu.

Magarulu in se ce sbôra, in adeveru că nu se mai
vede la urma. Tiganulu prin urmare remase fără ma-
garu si fără lemne.

Eră tristu acum, oparitu cu totulu, vedindu-se
fără magariu si caditu că din ceru din tôte sperantiele
sale, mai vortosu candu isi puneu in minte, că avea
se faca pe Romanu se crepe de necadiu, candu 'lu a
vedea se vie cu stejariulu întregu dinaintea bordeiului
sau a cortului.

Pierderea ilu costă multu, pierderea ilu destéptă
din tôte visurile, si ilu facu a judecă cum nu mai jude-
case până aci.

— Ce cautai eu se viu până la capetulu lumii?
isi dicea elu; cine me puse pe mine se me legu de
stejeritu si se me lasu de frundiaritu! éc'asia! m'apu-
caiu se facu magariusiulu ursu, si nagodea de copaciu
se mi'lu facu ursaru! éc'acum! bine dice Ru-
manica, că unde nu e picioru vai de capu!

— Minti tigane! se audi din padure; nu se dice
asia, ci unde nu e capu, vai de picioru.

Acêsta eră vocea unui Romanu ce vediu se tôte
din padure si nu'si mai batuse capulu de a mai dice
ce-va tiganului, că ci o mai patise o data cu densulu,
de a fi calificatu de Dumnedielea (cum nu mai audise
nici-o data) candu s'a apucatu se'i spuie că o se cadia,

daca stă pe virfulu cracei si taie din josu dela in-
cheietur'a cracei.

Tiganulu se uită imprejuru si nu vediu nimicu.

— Asta e că si angerulu ce me batea nôptea
peste burta cu biciulu de focu, candu me duseiu ser'a
la alde cumetru si nu vruiu se manăncu, candu me
pofti la masa, isi dicea Sarsaila.

Tristu dara apuca drumulu prin padure inapoi
singuru singurelu. Cătu mai incolo intalni pe Romanu in cale
ce ii esi inainte si care, prefacându-se că nu scie
nimicu: . . .

— Cum o mai duci mestere? ilu intrebă Ro-
manulu cu o ironia naiva si fôrte romanêca.

— Bine Romanica, dara dumnet'a? N'ai datu de
vreo paguba?

Avea nevoie de consolatie bietulu Sarsaila alu
istoriei nôstre: in se cum se isi spuie foculu? că ci
eră si infumuratu, mândru disgratiatu, că toti cei cu
proiecte mari si cu creieri puțin. Nu vrea dihani'a de
Sarsaila se spuie ce a facutu despre ale magariiei, se
feriă d'a deschide si vorb'a; vrea o consolatie fără a
se umili.

— (Ce o se dica caliculu asta de Romanu candu
va sci că eu singuru amu venitu de capu magariului?
isi dicea in sine omulu cu proiecte mari. — Haidea
se me facu că imi cautu magariulu si intrebă de den-
sulu). — Rumanico, ii dise, n'ai veditu unu magariu?

— A fi unu magariu cu urechile mai lungi de
cătu ale calului? intrebă si Romanulu suridindu pe
subtu mustatia, că e bunu elu de multe ori de nisce
asemenea urbanitati.

— Hei, Rumanico, hei!

— A fi unu magariu grivu? nu-e asia tigane!

— Hei, Rumanico! mai spune, măncati-asu gur'a.

— A fi unu magariu ce nu ninchedia că caii, ci
sbiara că vidivii magari'a sa?

— Apoi de haia ilu cautu si eu.

— Ba 'lu amu veditu.

— Unde, Rumanico, unde?

— Ia mai incolo pascea pe câmpu.

dela Turd'a (1880), in care se diceau că ei nu voru adunarea asociatiunei până in anul de alegerea comitetului, pe care precum diceau altii, voiescu se'lu spulbere si se'lu transforme cum a disu Luter, in capite et membris; inse chiaru membrii si secretarii comitetului in dorinti'a lor de a fi lipsiti de inaltulu rang u au statu cu peptulu, că dupa douăzeci de ani se mergemu érași la Brasiovu si nu airea, si acolo se versamu cu totii rogatiunile la monumentulu lui Andreiu Muresianu si totuodata la mormentele fericitoru fundatori ai scóloru de acolo cu Joanu Juga in frunte († mart. anul 1860). La revedere fericita cu fratii brasioveni!

Totu eri onor. domnu Sigis. Péterfy si soçi'a sa, ingineriu dela calea ferata a datu in onórea bunulu nostru vice-presedente consiliariu Jacobu Bologna o méša din cele mai bogate si stralucite, precum se dau in regiunile superiori ale societati, consumata intre sunetele orchestrei dela Clusiu.

Balulu de a séra a esitu atātu de frumosu si frecuentatu de unu numeru de persóne, cum nu'si mai aducu aminte locuitorii de aici. Societatea magiara cu domnulu comite supremu in frunte a participatu la balu in numeru considerabile. Dara despre balu se ve intretina „Famili'a” si „Am. Fam.”.

Astadi e verificarea proceselor verbali, inchiderea si — Remasu bunu frati si amici, remasu bunu dómne, care ati rivalisatu in virtutea ospitalitatiei. Multiamita ferbinte inteligentiei nóstre de aici si anume domnilor membrii ai comitetului locale in frunte cu o. dni Gabriel Manu, Munteanu, Muresianu si toti ceilalti, cari au alergatu dile si nopti spre a scóte la cale acestea rezultate frumoșe, ale caroru fructe sunt cá sigure.

La fondu au intratu aprópe 400 fl. v. a.

Ce e de facutu?

Fóia militara periodica „Mittheilungen des k. k. Kriegsarchiv's” carea se edă si redige de către directiunea archivului c. r. de resboiu din Vien'a, in cursulu seu 1882 fasc. II publica unu studiu politico-militaru sub titulu „Oesterreich nach dem Frieden von Wien” comunica o parte a unui memoriu substernutu de către unu barbatu de statu imperatorului Franciscu cu privire la starea monarchiei austriace dupa pacea dela Vien'a, inchiaéta in 14 Oct. 1809 cu Napoleonu I. In acelu studiu se facu desveliri asia interesante despre politic'a esterna si interna a statului austriacu, in cătu acelea merita a fi luate a minte.

La intrebarea, ce intre altele si-o pune memoriulu, că „ce este de facutu in privinti'a politice externe? in sectiunea „referentie externe” se dă urmatoriulu respunsu: „Candu Alesandru celu mare strimtoră pe ateni, a cerutu se audia si părerea ducelui Phokion, că acuma ce ar fi de facutu?” „Eu ve declaru dara voue”, dise Phokion, „că voi aveți sau a invinge cu armele in mana, sau a ve face amicii invingătoriulu.”.

Ací barbatulu de statu dă, luandu in considerare starea desolata de pe atunci a monarchiei, consiliulu, că Austri'a are a se aliá cu Franci'a, carea atunci singura influintiá afacerile staturiloru

Tiganului ii veni se sbóre de bucuria; se mai lasa inse, că-ci nu érá timp u de sburatu; se saturase de sborulu in care veduse pe bietulu magariu. O apuca numai incotro ii aratase Romanulu cu man'a.

Mai departandu-se de Romanu, scóse unu suspinu si dise: se dea Dumnedieu se fia cum dice Romanica, se nu fia cum sciu eu.

Se ne aducemu inainte o istoriára ce o sciu mai toti romanii.

Unu Sarsaila odata daduse si elu cu man'a de bani (Romanulu cum am disu, in locu de Sarsaila dice tiganulu, si cata se naramu istori'a pe limbagiulu lui).

Cum dete Sarsaila cu man'a de bani, ii veni si lui fórté firesce poft'a se ésa la lume. Se duse dar mai ántaiu de isi cumperá haine spre a se intioli cum se cuvine; inse pana a se intioli, vedu că mai ántaiu cata a se duce se se radia.

Unde? la care barbieru se se duca? isi dise in sine d. Sarsaila. — Nici mai susu nici mai josu nu affă cu cale pentru o persóna cá a dlui, de cătu se se duca dreptu la barbierulu domnescu.

— Buna diu'a, jupáne, dise dlu Sarsaila, intrandu ratioindu-se si cu peptulu scosu inainte si cu capulu insusu.

— Ce vrei tígane? ilu intréba barbierulu vedindu 'lu dupa intrare si dupa portu că ce felu de omu érá.

— Cātu are de rasu? intréba d. Sarsaila cu unu tonu nu atātu de tiantiosiu, dupa ce audi apostrof'a cu care fu primitu.

— Nu e de nasulu teu se te radi p'aci.

— Dec! dar pe parale nu e?

europene. Acésta politica o recomandase mai inainte si principele de Kaunitz.

Si mai marcanta este partea memoriului: „Asediarea punctulu de gravitare politica a monarchiei spre Orientu”, unde se dau urmatoriile directive: „Intréga tendintia a politicei nóstre zace in numele imperiului nostru „Oesterreich” (Austri'a), adeca „Imperiu de ostu”.

„Aliatulu nostru naturalu dupa nóu'a ordine a lucruriloru este inainte de tóte Franci'a”.

„Frunteriile nóstre naturale sunt: fluviulu Inn, Bohemi'a, Moravi'a, Silesi'a, Carpatii, Bucovin'a, intréga Marea négra, in cătu numai se póte din Marea adriatica, fluviulu Isonzo, Carinthi'a si Salisburgulu”.

„Dunarea — incependu dela intrunirea ei cu Innulu pana la „Ostia Danubii” la Marea négra — este puternica vėna in corpulu de statu alu Austriei”.

„Moldov'a, Romani'a si Basarabi'a trebuie se o cucerimu cu puterea armelor, de-óre ce aceste provincii sunt a se considerá cá conditiuni vitale pentru in florirea nóstra, pentru forti'a nóstra”.

Si ce dice óre la acestea fóia periodica, carea isi are sorgintea din c. r. archivu de resbelu?

Urmatoriile: „Siesedeci de ani au trecutu de candu unu luminatu barbatu de statu si-a depusu parerile sale in acestu memoriu; evenimente misicátorie de lume s'au indeplinitu de atunci incóce, dara cine va potea negá, că acestu programu isi are si astadi aprópe intrég'a sa indreptatire?”

Óre ocuparea Bosniei si a Hertegovinei, precum si incercarea de a validá proiectulu Barrère prin comisiunea europea-dunarėna, nu tıntescu la realizarea acestui programu?”

Censorius.

Regulamentu de revisuirea si editarea cartiloru bisericesci romane.

(Urmare si fine).

Art. 5. Revisuirea cartiloru bisericesci se va incepe dela cele mai puçinu voluminóse si mai desu intrebuintiate, precum sunt d. e.: „Orologiulu” (Céslovulu), „Evchologiulu” (Molitvelniculu), „Liturgiarulu, Psaltirea, Evangelia, Apostolulu”, apoi voru urmá cele mai voluminóse si mai costisitoare, precum: „Octoichulu, Triodulu, Penticostariulu, Mineele lunare, Tipiculu, Bibli'a”, etc.

Art. 6. Daca dupa revisuire si aprobare vreunulu dintre ierarchi sau alta persóna aru voi a tipari vreo carte bisericesca cu cheltuial'a sa, in tipografi'a bisericesca, atunci platindu costulu tiparului va putea dispune de cartile tiparite dupa buna-vointi'a sa.

Art. 7. Cartile ce se voru tipari cu cheltuiala statului, voru fi incredintiate directorului tipografiei, care le va distribui unde trebuinti'a va cere, si va incassá pretiulu lor, carele totdeauna trebuie se fia moderatu, reprezentandu analogi'a capitalului cheltuitu cu tiparierea si unu procentu moderatu, conformu cu acelu stabilitu in tíera de cassele de creditu ale statului, spre a se inlesni cumpararea cartiloru de cei ce voru avea nevoie de densele.

— Pe parale; dara are unu galbenu de rasu la asemenea barbie.

— Bine, poftimu jupáne! si tranti galbenulu pe méša (séu pe tesgi'a cum se dicea pe atunci).

— Barbierulu cá toti barbierii nu vre se lase galbenulu, ci cá la toti frigarii ii veni si lui o idee placuta.

— Bine! dise, poftimu, coconasiule, de siedi, si ii oferi unu jetiu; si'i aduse prosópe cu firu si lighėnu de argintu, si apa de trandafiri, si puindu'i prosopulu pe lângă gātu, ilu legă bine din dosulu jetiului. Ii puse lighėnulu in bratie, ii inaintá barb'a in lighėnu, si din ibriculu spândiaratu dete drumulu apei ceva camu ferbinte cum se pisce binisioru fără se oparėsa; ii dete unu clabucu de sapunu mirositoru; si candu érá bine cu ochii inchisi, luă o caramida si incepú a'lu frecá.

Si fréca, si fréca Romanasiulu de barbieru; dă'i la frichinitu, in cătu nu mai putea bietulu coconasiu ce dedese galbenulu. Inaltia din umere, inaltia din altulu, ardicu unu picioru, schimbá pe celaltu in susu si mai sgărcitu, vrea se se scóte de pe jetiu si cadea éra, că-ci prosopulu ilu strigėa de gātu si ilu tinea locului; schincea bietulu Sarsaila, pana candu nu mai potú, lasá fuduli'a la o parte si abia resufandu incepú a intrebá:

— Jupáne! de rasu are unu galbenu; dar de lasatu cătu are?

— Doi galbeni, Exelentia!

— Bine; poftimu, si numai me lasa.

Asia facu si toti Sarsailii nostri din diu'a de astadi. Cum esu din ghióce sau din tin'a fundatureloru pe unde s'au crescutu, dreptu la ministeru voru se sbóre.

Directorulu va dá comptu in fia-care ánu santului sinodu de banii incassati de pe tiparierea si vendiarea cartiloru. Sinodulu va regulá cele de cuviintia pentru pastrarea si intrebuintiarea excedentului ce aru resultá.

Art. 8. Candu tipografi'a isi va formá capitalulu in de-ajunsu pentru intretinerea sa, va incetá ajutorulu datu de statu si ea va continuá a functioná prin propriile sale mijlóce.

Art. 9. Directorulu tipografiei trebuie se fia o persóna distinsa atātu prin sciintia cătu si prin onestitate si se depuna si o garantia in valóre egala cu sum'a de bani, ce i se va incredintiá spre administrare. Sciinti'a i se cere pentru cá se póta executá tiparierea cu cea mai mare fidelitate si esactitate, pentru cá se nu se introducea in carti gresieli si omissiuni, precum acésta din nenorocire s'a intemplatu la editarea cartiloru bisericesci in fost'a tipografia a mitropoliei din Bucuresci, candu, din lips'a unui directoru competente, s'au strecuratu o multime de gresieli in cuvinte si omissiuni de intregi frase, ceea ce a compromissu fórté cartile acelea. Directorulu tipografiei va fi alesu de st. sinodu, in intielegere cu ministrulu de culte si aprobatu de Rege. Elu va fi salariatu si va administrá tipografi'a cu avutulu ei, sub controlulu st. sinodu, impreuna cu ministrulu de culte, pana candu tipografi'a se va intretineá de statu; éra dupa ce ea va avea mijlócele sale proprii de intretinere, va remanea numai sub controlulu santului sinodu.

Art. 10. Inaltu prea santitii metropoliti si prea santitii episcopi se ia mesuri, cá pana la realizarea noiei editiuni a cartiloru bisericesci, se nu se toleredie a se face de către bisericasii in limb'a cartiloru bisericesci existente nici o schimbare sau inovare arbitraria, nici se se adopte prin biserici vreo editia noua de carti bisericesci abata dela vechile editii si care s'ar fi facutu fara censur'a si aprobarea st. sinodu, că-ci numai asia se va putea infrená pasiunea de inovatiuni, care de unu timp u a coprinu pana si pe cei mai puçinu carturari, de a se arată progresisti, modificandu dupa capulu loru expressiunile cartiloru bisericesci, chiaru si unde nu trebuie modificatu nimicu.

Art. 11. Inaltu p. s. metropolitu primatu, presedintele st. sinodu, se staruiesca in numele sinodului si a intregii biserici romane la guvernulu Mai. Sale Regelui Romaniei, cá aceste mesuri propuse de st. sinodu pentru tiparierea cartiloru bisericesci, se se aplice fara intardiere prin procurarea mijlóceloru necesare pentru infintiarea si intretinerea tipografiei cu personalulu trebuitoru, atātu pentru tiparierea cătu si pentru revisuirea cartiloru bisericesci. La sesiunea viitoare i. p. s. sa va incunoscintiá pe santulu sinodu despre resultatulu mijlocirei sale la guvernulu, si despre mesurile ce s'ar fi luate pentru infintiarea tipografiei, pentru cá st. sinodu se póta indeplini cele ce se ceru din partea sa pentru neintardiat'a revisuire si editare a cartiloru bisericesci.

Presedinte, mitropolitu primatu alu Romaniei, Calinicu.

Josifu mitropolitu Moldovei.

Melchisedecu episcopulu Romanului.

Inocenti episcopulu Buzelui.

Calinicu episcopulu Husiloru.

Ghenadie II episcopulu Argesului.

Josifu episcopulu Dunarei de josu.

Calistu Stratonichias Bacaónulu, Josifu Botosienseanu, Ieremi'a Galatieanu, Silivestru B. Piteceanu, Valerianu Romniceanu, Inocentie M. Ploescianu, Calistratu Berladanu, Arhieri.

Pelag'ra.

Câte-va consideratiuni asupra acestei bóle de d. dr. P. Iliescu, med. spitalului Romanati.

(Urmare si fine.)

In anul urmatoriu (alu doilea), in timpulu primaverei, ból'a se ivesce cu simptome mai alarmante, precum debilitate, tristetia si diaree abundenta. Bolnavulu nu mai póte munci, elu suferu de crampe in membrele inferioare si incérca adesea si diferite simptome spasmotice. Afectiunea pelei apare intr'unu chipu mai gravu si mai cu multa intensitate. Pe partile dorsale ale maniloru si cu deosebire ale articulatiiloru degetelor, se vedu crepaturi adenci si doreróse. Eruptiunea are colóre bruna, câte odata galbina inchisa, si scuamele ce acoperu pelea, detasiandu-se, lasa nisce suprafeçie lucitorie si de colóre albitioșă; acésta stare durėdia pana la inceputulu tórnei si apoi dispare pentru

a reapară în primăver'a urmatăria. În acestu anu remisiunea este mai puțin însemnată că în celu de antaiu.

În alu treilea anu, bôl'a revine cu intensitate mai mare, slabitiunea este foarte pronunțată, doreri convulsive și continue în extremitățile inferioare, cari abia au putere a suportă greutatea corpului. Diareea persista și adesea cu caracteru disentericu. Se observa la unii bolnavi o atrofi musculară generală, la alții membrele pară edematiate; în acestu casu se potă constată mici exudate în pleur'a și cavitatea peritoneală, și pentru a completă cortegiulu acestor nenorocite simptome trebuie se adaogamu, că aci se vedu simptome grave encefalice, precum vertigii, viziuri de urechi, alterati'a auditiului și adese-ori accese epileptiforme. În această stare de miseria fiziologică, bolnavulu cade în idiotismu sau devine amniacu. Am avutu ocaziune de a vedé pelagrosi în acestu din urma gradu, cari refușau ori-ce mâncare și ap'a de a o bé, sub pretestu, că le face diaree, alții nu poteau vorbi până-ce nu eserciau o forte presiune pe regiunea epigastrică, alții gemeau de odată și foarte regulatu sau mai bine disu, fără intrerupere cu fiacare respiratiune, alții în fine aveau aparinti'a unor ventriloci.

Acăsta afeciune se agravă din anu în anu, până-ce bolnavulu cade în ceea ce am numitu mai susu cahexie pelagrosa, și se termina suferintele sale prin sfârșirea completă a fortietorului vitale.

Prognosticul acestei bôle a fostu, consideratu și este încă că foarte gravu, de-ore ce casurile de vindecare sunt puțin numerose.

Durat'a Pelagrei este foarte îndelungată, ea pôte dură mai multi ani. Se cită că casuri cari au duratu 10, 15 și chiar până la 20 de ani, bine întielesu, că acestea nu potă fi decât casuri excepționale.

Causele Pelagrei sunt încă de discutate. De candu această nenorocită bôla a începutu a dá alarma în lumea științifică, fiacare s'a grabitu, în surprinderea sa, a o pune exclusivamente pe comptulu porumbului stricatu (muceditu). Fiacare medicu, consultatu de unu pelagrosu, îi spune că bôl'a îi provine din hran'a cu porumbu stricatu — cu toate protestările pacientului. Porumbu, grăulu și meiulu stricatu, are într'adeveru unu rol destul de importantu în produciunea pelagrei, dară nu e mai puțin adevăratu, că trebuie se admitemu în prim'a linia și o stare particulară a atmosferei și în deosebi a solului.

Am avutu ocaziunea a vedea multi pelagrosi suferindu în același timp și de hipertrofii voluminoase ale organelor splachnice abdominale, și în deosebi hipertrofii splinei, — care în urm'a tratamentelor specifice dirijate contra paludismului (și unxiuni cu pomade aromatice, sapunu de gudron și băi sulfuroase externe) se vedea o ameliorare notabilă, — a simptomelor generale și locale ale Pelagrei. Afară de acestea, casurile cele mai multe ale Pelagrei tratate în spitalu mi-au parutu după informațiunile luate că aparțin localitatilor paludice.

Dacă ne este permis a face această atențiune asupra paludismului, și l'am admite printre cauzele productrice ale Pelagrei, felulu seu de acțiune ni l'am potea explică până la unu punctu ore-care prin teori'a urmatăria: „o stare particulară a atmosferei, ajutată de condițiunile solului, pôte imprimă germinilor morbidici dintr'o localitate ore-care caracterulu propriu pentru dezvoltarea unei bôle cu totul deosebită de cele ordinare; — și apoi ea odată produsă, spre exemplu pelagr'a, care este necontagioasă și transmissibilă prin ereditate (căci casurile observate la copii mai mici de unu anu nu se potă atribui decât eredității) — se pôte localisă și întretinē prin miseria, privațiuni, bețur'a apelor stagnante (precum țieranulu nostru are obiceiulu adese a face).

Ținendu-me totdeauna strinsu de vederile celebritatilor medicale, care din nenorocire sunt foarte puține care se fia scrisu asupra Pelagrei; — voiu fi totdeauna de avisulu lor pentru a dá miseriei partea cea mai mare a cauzelor ce producu Pelagr'a. Nu voiu trece cu vederea înse de a întrebă: ore ingestiunea diferitelor licoruri falsificate, și în specialu basamaculu care se prepara pentru usagiulu bietului țieranu din totu ce pôte fi mai muceditu și infectu în cereale, nu pôte deveni o cauză productivă a Pelagrei?

Pentru susținerea acestei cestiuni me basediu pe următoarele considerațiuni: primo pe cătu isi pôte reaminti fiacare, Pelagr'a pare a fi nascută la noi cam în aceiași ani fatali cu introducerea abondentă a basamacului printre populați'a rurală, sau mai bine disu, de candu comerțulu și în deosebi nouii noștri cetățieni au începutu a falsifică într'unu modu nedemnu licorurile cu care

intoxicădă pe ospitalierulu seu țieranu, și secundo candu ne-amu ganditu că ravagiile cele mai mari pelagr'a le-a facutu în partile Moldovei, și în deosebi acolo unde nesătiosulu evreu adapa poporati'a cu totu ce e mai vatematoriu sanetății și cu totu ce tinde a degradă físico-moralicesce pe individuu.

Asia dară, dacă admitemu porumbu, grăulu, meiulu etc. stricate (mucigaită) că producendă pelagr'a, — pentru-ce nu amu admite și basamaculu care nu este decât o esență impură a acelorasi produse și de aceiași calitate? De asemenea și emanatiunile miasmatică ale diferitelor localități, cari că și cerealele mucedite producu aceiași principii morbidi prin decomposițiunea vegetală — și cari penetrandu prin diferite căi în organismu dau nascere pelagrei prin alteratiunea sangelui.

Tratamentulu Pelagrei, depinde de diferitele cauze ce a produs'o. Elu se basediă principalmente pe igiena — lucru foarte dificil de aplicatu într'o țieră că a noastră unde poporati'a rurală e lipsită de cultură și prin urmăre inaptă de a pricepe relele ce decurgu din cauză primitivulu loru sistem de a vietui.

Nu gasescu de trebuință a cită aci condițiunile igienice și de salubritate în care țieranii noștri au atăta nevoia de a fi pusi spre a potea scapă de diferitele epidemii ce îi bantuie și i decimădă, condițiuni de care aru trage multu profitu atătu din punctulu de vedere alu stărei lor sanetare, cătu și alu stărei lor físico-morale. Dicu că nu gasescu de trebuință, de-ore ce ele sunt cunoscute, și recomandate îndestul de către cei mai eminenti autori. Me marginescu numai a propune câte-va mesuri de precauțiuni, și în același timp a mi asociă protestările mele pe lângă ale celorlalti confrati contra acelor ce au puterea și mijlocu de a le aplică (mesurile igienice și de salubritate) pe cătu posibilulu permite, și cari print'o culpabilă nepasare considera că o simplă formalitate toate instrucțiunile, regulamentele și lucrările relative la sanetatea publică ce emana dela consiliile de igiena districtuale, pe acolo pe unde ele mai exista.

Mesurile de precauțiune posibile și practice pentru ajutorarea suferinților de pelagra aru fi, după parerea mea, organizarea de spitale provisorii (barace de scanduri sau nuiele) în câte-va puncte ale fiacarui județu și cu preferință resedintele de subprefectura și țărgurile, cari se servă și că puncte de consultațiuni, înzestrate cu obiectele de primă necesitate pentru tratarea pelagrosilor, — spitale ce s'aru potea instală și întretinē cu sume foarte neînsemnate și vizită de medicii de arondisamente, ajutati de agentii subprefecturilor și vaccinatorii plaselor; și care se se inspectedie obligatoriu de către medicii; instalarea și funcționarea acestor barace se se lase a se efectua de consiliile de igiena locală, spre a se tinē în sēma partea practică și economică a lucrului.

A se luă dispozițiuni rigurose prin călile administrative, pentru aplicarea tuturor regulamentelor sanetare relative la salubritatea comunelor.

A se interdice fabricatiunea și vinderea în comerțu a bețurilor impure, cum spre exemplu basamaculu.

Și, în interesulu viitoarelor generațiuni, se se introducă în modu obligatoriu și cu preferință, în toate școlele publice și private, și cu deosebire în școlele regimentale ale armatei, studiulu Igieniei; — căci ea este singur'a știință ce învătă pe omu a evită toate cauzele ce i prejudiciă sanetatea și modulu de a si-o îngriji și îmbunătăți — de unde decurge apoi dezvoltarea físico-morală, recunoscerea de sine însuși, aspirațiunile și în fine aptitudinea pentru civilizație.

Cătu despre tratamentele farmaceutice ale pelagrosilor, la domiciliulu lor, precum se obicinuescu a se face adă la noi, este a se face cheltueli absurde și nefolositoare. Tratamentulu colectiv alu pelagrosilor în spitale au datu și dau totdeauna rezultate satisfactorie. — „Progr. med. rom.“

Din Egiptu.

— (Batalia dela Mahala.) Londr'a, 26 Augustu. O depesă a generalului Wolseley, dată din Ismaili'a, de eri 10 ore sēr'a, anunțată următoare: „Astăzi, în diori de dina, înaintu din nou contra inamicului. Elu isi întarise bine pozițiunea sa dela Mahala. Din atacurile lui îndrăsnite de eri, dedusei că va luptă și adă cu bravura. Totuși egiptenii isi retraseră pe timpulu nopții tunurile lor, alu caror număr era de două-spre-diece, era nu de diece. Trupele, pe care le pusei de înaintare astăzi, se compuneau din antai'a divisiune și din totă cavaleri'a englesă cu 16 tunuri.

Generalulu Willis comanda în amândouă dilele și esecuta minunatu instrucțiunile mele. Intențiunea mea era de a mi sprijini arip'a stângă pe stăvilaru, care se afla la jumătatea drumulu dintre Magfar și Mahala, și apoi cu arip'a mea dreapta se operedi ast-felu, în cătu se apucă pe inamicu din flancu și se lu aruncu în canalulu de apă dulce. De aceia dispusei cavaleri'a ast-felu în cătu, print'o ocolire a aripei stânga a inamicului, se vină la spatele pozițiunii Egiptenilor, se ocupe drumulu de feru și se ia locomotivele și vagoanele. Acăsta operațiune fu bine esecutată. Totă lucrarea cea mai grea trebui s'o facă astăzi cavaleri'a și artileri'a. Cavaleri'a, sub conducerea generalului Drury-Lowe atacă pe inamicu pe la spate, cari isi asiediasă unu lagaru mare la stațiunea Mahsama.

„Generalulu Lowe ocupă acestu lagaru și bată pe inamicu cașându-i perieri mari. Elu îi luă 5 tunuri Krupp și 75 vagoane încărcate cu proviziuni, o cantitate mare de munițiuni și de puscii Remington. Multi din caili noștri fuseseră eri debarcați și de aceea nu erau în stare se facă servitiulu celu greu de prin pustii. Cu totu acestu desavantaj și cu totu măriulu celu lungu pe care au trebuit se lu facă ajutoarele cerute de mine, totuși sunt satisfacutu de rezultatulu ce am dobânditu. Desi mai înainte cu câteva zile nu cugețam a mi stramută pozițiunea dincolo de Mahala, totuși successulu cavaleriei noastre a fostu ast-felu, în cătu m'am otaritu se ocupu totu lungulu canalulu mână. Elu se afla la 2½ mile englese spre Vestu de stațiunea Mahsama și pozițiunea acăsta ne asigura trecerea prin pustietatea care se întinde între Ismaili'a și țier'a cultivată a Deltei. Inamiculu pare atătu de demoralisat și de nedispus a acceptă ataculu infanteriei noastre, în cătu este cu putință că elu se nu facă acea resistentă otarită la care me acceptăm mai înainte d'a ajunge la Zakazig. Brigada gardei, sub ducele de Connaught, a esecutatu eri anevoiosulu mersu prin pustietate și fu bine condusă de duce pe timpulu luptei. Piererile noastre sunt 15 morți și raniti, cavaleri'a a avutu vreo 20 cai omoriti. S'au întemplatu înse printre soldati și 48 casuri de insolatiune, dintre care unulu a fostu mortalu. Au muritu și au fostu raniti și câțiva ofieri. Admiralulu Seymour ne-a datu totu concursulu seu. Elu trimise unu micu vasu cu unu tunu calibrulu nou în canalu, și elu ne-ar fi fostu de unu mare folosu dacă inamiculu ar fi voit se si mentina pozițiunea. Elu organiză de asemenea și unu servitiu cu luntrile, cu care ne aducem proviziunile, până candu vomu avea locomotive.“

Diarulu „Standard“ anunțată și elu următoarele asupra celei de antaiu lupte: „Artileri'a egiptenă tragea foarte bine. Antaiă granată trecu cu câteva picior pe de asupra capulu generalului Wolseley și cadu la o distanță de 10 metri numai, de unde ne aflam noi, și acolo rupse piciorulu unu calu. Pozițiunea inamicului se întindea dela canalu până departe în pustietate. Cavaleri'a lui furnică neconținut în giurulu nostru, fără că se putem atacă, dară infanteri'a inamică nu s'a apropiatu nici-o dată mai multu că de o bataie de pusca. Infanteri'a noastră fu nevoită a stă totă diu'a după siantiuri, fără a luă parte și prapadită de sete. Artileri'a inamică era prea tare, pentru-că cavaleri'a noastră se pôte atacă, și tocmai după amedi tardiu se facura pregătirile de atac; dară atunci veni și noptea. Pe timpulu nopții sosira și ajutoarele, care merseră 10 mile print'unu stratu grosu de nesipu. Totu atunci sosi și cavaleri'a gardei, ast-felu că în diori de dina totulu era gata de atacu. Esistă înse temerea că nu cum-va inamiculu se fi fugitu peste nopte. Despre dina observam, spre marea noastră mahnire, că asia se si întemplantă. Corespondentele blamădă infanteri'a și cavaleri'a inamică; elu vedu o multime de soldati fugendu.“

Turci'a și Greci'a. Batalii crunte se întemplantă între greci și turci în 26 și 27 Augustu cu totul pe neașteptate pentru toti acei ce nu știu cum ferbe și colcaie pasiunile omenesci în Orientu, că și materiile explosive în sinulu Etnei sau alu Vesuviulu. Mari încordări a costatu pe diplomați'a europeană între anii 1877 și 1881 că se retina încă pe Greci'a dela unu conflictu cu Turci'a; în fine după ce se dete Greciei o parte din Tesali'a și din Epiru, lumea se credea că pacea între acei doi vecini este asigurată celu puțin pe câțiva ani înainte. Este înse o strimțoră de munte (pasu) numită grecescu Nezeros, turcescu Carali-Dervent) prin care singura mai potă comunică trupele și auctoritățile turcescu cu Tesali'a de către nordu lasată Turciei; greciloru înse le-au casionatu

că se ocupe și acelu pasu și se nu lase pe turci acolo. Din această cauză turcii că o miie de inși atacă pe greci, și așa se făcă versare de sange serioasă destulă, pentru-că se și sara la mîdiolocu diplomați'a. Intr'aceea făcare dintre acei doi vecini buni concentrăia trupe numeroase la susul numitulu pasu. Asia dăra se escă și acolo, că și în Egiptu resboiu fără a'lu declară cineva. În dilele următoare se voru primii sciri mai pozitive despre acestu incendiu próspectu.

Correspondenție particularie ale „Observatorului“.

Scól'a confesională propagată de magiari
Aradu, 18/30 Aug. 1882-

Domnule Redactoru! Este bine, cându timpulu vine, și ne dă dreptate la toate cele întreprinse de noi în biserică și pressă pentru susținerea scóloru confesionale în patri'a noastră. Este de bună sēma unu argumentu puternicu și o bună armă pentru pozițiunea noastră viitoare faptulu, ce se petrecu dominec'a trecută în biseric'a calvină din locu. De aceea me grabescu a'lu face cunoscutu și publiculu romanu în cele ce urmădia.

Calvinii din orasiulu nostru, de și pușini la număr, susținura până la anul 1878 o scólă poporală confesională. În anul numitu înse condusi de curentulu de idei contrarie scólei confesionale, au abdisu și ei de a'si mai susține scól'a loră proprie, și s'au decisu a'si trimite pruncii în scólele comunale, de cari sunt în abundență în toate partile orasiului.

Dela 1878 încôce sunt numai patru ani, și așa se vede, că acestu timp a fostu prea de ajuns, că calvinii din Aradu în frunte cu comit. supremu Carolu Tabajdi, carele încă este de confesiunea calvină, se se convingă, că scólele comunale, pentru cari sacrifică orasiulu Aradu preste patrudieci de mii de floreni, și cari toate sunt magiare, nu dau filoră loră creșterea, ce densii o dorescu, respective nu potă dá eleviloră aceea creștere adevărată religioasă-morală, carea o dau scólele cu caracteru confesionalu.

Condusi de această convingere, calvinii din Aradu cam de unu an încôce se luptă cu ide'a de a'si reînființă scól'a loră confesională; éra pentru punerea în lucrare a acestei idei s'a ținutu în dominec'a trecută o adunare a presbiteriului (comitetulu parochialu).

Despre decursulu acestei adunări cetim în diurnalulu magiaru „Alföld“ următoarele:

„Declarandu-se mai antai adunarea competentă a decide legalminte și cu putere de drept ori-ce cauză însemnată, referitoră la biserică, curatorulu primariu comitele supremu Carolu Tabajdi — dupăce mai antai accentuăia, că scól'a este grădin'a, în carea este chemată biseric'a a plantă invetiaturile sale, și că ireligiozitatii, care se latiesce în mesura înspăimantătoare i-se potă pune stavila numai prin creșterea mlădiilor tinere în scól'a confesională: în religiozitate și prin deprinderea tinerimei întră cercetarea bisericeii — și dupăce mai departe espune, că prin reînființarea scólei confesionale calvine în Aradu se ajută și aceloră părinți, cari nu potă speră, că pruncii loră se fia scutiți de didactrulu cel mare, pe carele trebuie se'lu solvăsca la scólele comunale — întreba adunarea, că voiesce, și doresce, că se reînființedie cătu mai curendu scól'a confesională? De odată cu această întrebare d. Tabajdi anunță, că pentru casulu, cându adunarea s'ar dechiară că voiesce a reînființă scól'a confesională, atunci făcare membru se fia gata a aduce sacrificiulu, ce se cere dela densulu, că nu cumva prin înșarcinarea comunei bisericesci cu nouă sarcini, se se conturbe bucuria ce se prepara bisericeii prin reînființarea scólei confesionale calvine.

În urm'a vorbirei domnulu Tabajdi adunarea s'a pronunțiatu în unanimitate pentru reînființarea scólei confesionale, și a alesu o comisiune, carea se adună ofrande spre scopulu acesta, și se întreprindă cele de lipsă astfelu, că înca cu 1 Novembre anulă curentu se se potă deschide această scólă.

Din argumentele dlui Tabajdi, precum și din concludulu luat de adunare în unanimitate se vede, că frații magiari s'au convinsu și începă a se convinge totu mai multu, că scól'a confesională prin direcțiunea religioasă ce o urmăresce, este superioară scóloru comunale. Astfelu densii recunosc și constată, că dréptă a fostu lupt'a susținută de confesiunile din această patriă de ani 15 încôce contra scóloru comunale.

De aceea credu, că pe viitoru nu ni se voru mai potă ascrie nici decătu tendenție separatistice, cându voim și luptam și noi romanii pentru susținerea scóloru noastre confesionale; mai multu avemă totă dreptatea a speră, că interesulu terei și chiaru interesulu bunei înțelegeri ce ar trebui se se realizedie cu o ôra mai înainte între magiari și romani ar fi, că cei cu panea și cu cutitul în mână se ne dea sprijinulu necesariu întră susținerea și înmulțirea scóloru confesionale române. Acesta ar fi după mine mîdioloculu cel mai bun de a se pune basă la această înțelegere atât de necesară în interesulu prosperarei patriei noastre comune.

Sciri diverse.

— (Necrologu.) Petru Dobreanu parochu gr.-cat. al parochiei Varvisu și fostulu administratoru protopopescu al Eparchiei Giurgeului în comitatulu Ciucului, după unu morbu îndelungatu de 10 luni pulmonară, în etate de 50 ani în 26 l. c.

5 ôre p. m. și-a datu sufletulu în mâinile creatorelui seu, împartasitu fiindu cu cele sante. Fia-i tîerîn'a usioră și memoria neuitată!

Varviza, la 28 Augustu 1882.

— (Unu preotu vitiosu.) Multe plângeri s'au facutu la redacțiunea „Democratulu“ contra preotulu Nicolae Dinescu din com. Scortieni pl. Filipesci. Acestu nedemnu preotu este dominatu, în gradulu cel superlativu, de vitiulu beuturii. Însine amu avutu ocaziunea se 'lu vedemă într'o stare de plînsu, dice numit'a fôia.

După-ce acestu preotu, se turmentăia, se îmbracă în vestminte eufone, esindu ast-felu pe uliția, așa că copiii se țin după dînsulu că după o paetia.

Aceste daruri ale numitulu preotu pare că n'ar fi supărătoare pentru nimeni; dar ceea ce este mai tristu, că în betia sa își permite a insulta pe locuitori; intra în scólă și adresăia cuvinte triviale scolariloră și chiaru invetiaturiloră

Autoritățile superioare au primitu multe plângeri contra acestui preotu, și d. subprefectu respectivă a și constatat faptele sale, abatute și dela morală și dela legile terei.

Rugamă pe superiorii preotulu Dinescu, se ia mesuri pentru corecțiunea sa; că-ci numai nisce ast-felu de netrebnici popi, facu, pe di ce merge, se dispara credința în religiune și chiaru între poporațiunea rurală.

(„Resb.“)

Nr. 2442/1882.

(104) 2—3

Escrîere de concursu.

Pentru unu stipendiu de 315 fl. v. a. usuatu de Octavianu Rusu juristu absolutu la Universitatea din Budapeșta, devenindă vacante; pentru 3 stipendie de câte 84 fl. v. austr. usuate de Georgiu Moldovanu, Romulu Presia și Emiliu Porutiu, toți juristi la Universitatea din Clusiu; pentru 6 stipendie de câte 63 fl. v. a. dintre cari 2 devenite vacante, a lui Constantinu Rusu și Gedeonu Bratu, éra 4 usuate de Alesandru Hossu juristu, Ales. Anceanu medicinistu, ambii la Universit. din Clusiu; Joannu Romantianu studente gimnasiale în Clusiu; Corneliu Jechimu scolaru în scól'a reale din Sibiu, pentru nelegitimarea progresulu facutu în studiu, dechiarate de vacante. Toate din fundatiunea repausatulu Dr. Simeonu Romantiai.

La stipendiele preatinse potă concurge:

1. Numai acei tineri studenti seraci, cari sunt nascuti în Transilvania și de nascere romani.
2. Cari au din studiu calculu de eminentia.
3. Dinpreuna cu ascultatorii de medicină ori jura potă concurge și aceia, cari se voru aplică la științele reali, precum tehnica, montanistica și silvanistica.
4. Dintre concurenți voru avea preferința ceteris paribus, cei de origine nobili și consangeni piului fundatore.
5. Dela concurenți se cere, că testimoniile scolastice alaturande la cererile concursuale se le dea în origine ori în copia autenticată, se producă carte de botezu, éra atestatele de paupertate se fia proveđiute cu subscrierea antistiei comunale și a parochiului respectiv, și întarite cu sigilulu comunale și al parochiului, precum și cu subscrierea oficiulu de cercu, éra în cetăți și opide, cu subscrierea antistiei cetățiene ori opidane; mai departe cu designarea institutulu de invetiamentu, la care voiesce concurențele a'si continuă studiile, Cererile concursuale astfelu ajustate se se substerna până în **20 Septembrie** a. c. st. n. la subsemnatulu Consistoriu metropolitanu.

Blasiu, în 12 Augustu 1882.

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Nr. 576/1882.

(107) 1—2

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Nr. 576/1882.

(107) 1—2

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Nr. 576/1882.

(107) 1—2

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Nr. 576/1882.

(107) 1—2

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Nr. 576/1882.

(107) 1—2

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Nr. 576/1882.

(107) 1—2

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Nr. 576/1882.

(107) 1—2

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Nr. 576/1882.

(107) 1—2

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Nr. 576/1882.

(107) 1—2

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Nr. 576/1882.

(107) 1—2

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Nr. 576/1882.

(107) 1—2

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

că sunt în necsu de consanginitate cu piulu fundatore; astufeliu gatite se voru aterne Consistoriulu subsemnatu pe terminulu susu indicatu.

Blasiu, în 12 Augustu 1882. (104) 2—3

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Escrîere de concursu.

Din fundatiunea fericitulu episcopu Joannu Bobu se escrîe concursu cu terminu până în **20 Septembrie** a. c. st. n. pentru 2 stipendie de câte 52 fl. 50 cr. v. a. usuate de Ilie Bobu și Emiliu Gerasimu, cel de antai pentru-că nu a facutu progresulu asteptatu, și alu doilea pentru nelegitimarea progresulu facutu, dechiarate de vacante.

Doritorii de a obține vreunulu din acestea stipendie au de a'si trimite cererile loră concursuale instruite cu recerutele loră testimonie scolastice, atestate de botezu, precum și cu testimonie de paupertate dela antistia comunale, subscrisu și de parochulu loculu și de judele procesualu respectiv, în fine cu dechiararea, că la care institutu de invetiamentu voiesce concurențele a'si continuă studiile cari toate se se substerna la subsemnatulu Consistoriu metropolitanu până la terminulu susinsemnatu.

Blasiu, în 12 Augustu 1882. (104) 2—3

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Escrîere de concursu.

Pentru unu stipendiu de 50 fl. v. a. din fundatiunea fericitulu Gavrilă Vaida, care s'a usuatu de Petru Vaida, pentru nelegitimarea progresulu facutu în studiu dechiaratu de vacante, se escrîe concursu cu terminu până în **20 Septembrie** a. c. st. nou.

Doritorii de a obține acestu stipendiu, au de a'si trimite suplicele loră concursuale instruite cu testimoniulu scolastec în origine ori în copia autentică, carte de botezu, atestatu de paupertate subscrisu de antistia comunale și parochulu, proveđiutu cu sigilele acestora, în fine cu adevărința că sunt consangeni cu piulu fundatore, adaogîndu arborele consanginității; astufeliu ajustate cererile se voru substerne la subsemnatulu Consistoriu pe terminulu susu însemnatu.

Blasiu, în 12 Augustu 1882. (104) 2—3

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Escrîere de concursu.

Din fundatiunea fericitulu Metropolitu și Archiepiscopu Alesandru St. Siulutiu se escrîe concursu cu terminu până în **20 Septembrie** a. c. st. n. pentru 2 stipendie, unul de 200 fl. v. a. usuatu de Virgiliu Barboloviciu juristu la academi'a din Sibiu, și altulu de 60 fl. v. a. usuatu de Joannu Neagoe studente gimnasiale, ambe aceste stipendie dechiarate de vacante din cauză, că nu si'au legitimatu progresulu facutu în studiu în decursulu anulă scol. 1881/2.

Doritorii de a obține vreunulu din acestea stipendie, au de a'si trimite cererile loră concursuale instruite cu recerutele loră testimonie scolastice, atestate de botezu, precum și cu testimonie de paupertate dela antistia comunale, subscrisu și de parochulu loculu și de judele procesualu respectiv, cari toate se voru substerne la subsemnatulu Capitulu metropolitanu pe terminulu susu însemnatu.

Blasiu, în 12 Augustu 1882. (104) 2—3

Consistoriu metropolitanu greco-catholicu de Alba-Julia și Făgărașiu.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiaturu secundariu la scól'a granitierăscă din Margineni cu salariu de 180 fl. pre anu, și adică 50 fl. din fondulu scolastec și 130 fl. dela comunitate, opoi cuartieru și lemne de focu.

Competenții au de a-si substerne petitiunile proveđiute cu diploma de calificățiune în ordine și alte documente necesare până la **15 Septembrie** a. c. st. n. la

Comitetulu administrativu alu fondulu scolaru alu fostiloră granitarii din regment. romanu I-u la Sibiu.

Editoru și redactoru responsabile: G. Baritiu.

Tipariulu lui W. Krafft.